

FORHANDLINGER

I

VIDENSKABS-SELSKABET

I CHRISTIANIA

AAR 1863.

MED 4 LITHOGRAPHEREDE PLADER.

Mo. Bot. Garden,
1895.

Christiania 1864.

Trykt i Brøgger & Christie's Bogtrykkeri.

I Commission hos Jac. Dybwad.

sphæren (60 à 20 lieus) finder han bekræftet ved følgende Vidnesbyrd:

De la Rive (Genève) erklærer sig i *Bibliothèque universelle* 1862 enig med *Quetelet* angaaende Højden.

John Herschel siger angaaende Stjerneskuddenes Højde, at den giver Anledning til at antage en Slags Atmosfære ovenover Luft-sphæren, mere let, og saa at sige *plus ignée*.

H. A. Newton, Redacteur af *Philos. Magazine* (New-York), siger: „Der maa være et Slags Atmosfære som forekommer mig at strække sig til en Højde af 500 miles ($71\frac{1}{3}$ Norske Mile). Straalerne af det store Nordlys i September 1859 vare omtrent ved denne Højde.

Le Verrier beretter i *Bulletin quotidien de l'Observatoire imperial de Paris*, at Mr. Alex. Herschel har ved Observationer i Greenwich Cambridge, Portsmouth, Hastings bestemt Afstanden og Hurtigheden af 5 Stjerneskudd, hvoraf man sluttede, overeensstemmende med *Quetelet*, at Høiden af Atmosfæren er 3 til 4 Gange højere, end den man har udledet af Aftenrøden.

Quetelet anmærker, at for 8 Aar siden udførte Pariser-Astronomer en Række af samtidige Observationer af Stjerneskudd i Paris og Orleans; 5 à 6 af disse vare identiske, alle havde en stor Afstand og nogle af dem havde en Højde af mere end 100 lieus (40 Norske Mile).

Hr. Studios. medic. G. O. Sars holdt et Foredrag om en anomal Gruppe af Isopoder.

Blandt de talrige af mig i de sidste Par Aar ved Hjælp af det fine Net indsamlede nye Havscrustaceer findes ogsaa en Del Former henhørende til Isopodernes Orden, der i sin Bygning frembyde flere saa mærkværdige Eiendommeligheder, at jeg ikke har troet længere at burde opsætte med at bekendtgjøre dem for Videnskaben. Deres ringe Størrelse og som oftest uanseelige Farver, der lidet adskille sig fra det Dynd, hvori de pleie at findes, synes i Forbindelse med deres Forekomst alene paa større Dybder at være Grunden til, at de hidtil ganske have unddraget sig

Naturforskernes Opmærksomhed. Kun til en eneste hidtil iagttaget Form, nemlig den af min Fader¹ beskrevne *Munnopsis typica*, vise de en tydelig Tilnærmelse, og de danne sammen med den en egen anomal Gruppe af Isopoder, der vistnok i enkelte af sine Former synes at vise en vis Affinitet til den Krøyerske Slægt Munna, men dog frembyde Afvigelser nok til bestemt at adskilles fra samme. Hvad der især udmærker de herhen hørende Former saavel fra Munna som fra alle øvrige Isopoder er foruden den fuldstændige Mangel af Øine den mærkelige Omstændighed, at de 3 bageste Par Thoraxfødder ganske imod den for Ordenen gjældende Regel (Navnet Isopoda er just hentet fra Føddernes meget ensformige Bygning) saavel i sin Bygning som Funktion ere vidt forskellige fra de forreste, idet de ere omdannede til mægtige Svømmeredskaber, hvormed Dyret med stor Hurtighed formaar at bevæge sig omkring paa Havbunden. Jeg har ofte havt Anledning til at iagttage denne Bevægelse. Den sker besynderlig nok ikke som sædvanlig fremad, men altid baglænds, hvorved de som oftest stærkt forlængede Antenner og forreste Fødder strækkes lige fortil. Hos de forskellige Former er den noget forskjellig; snart er den nemlig temmelig jevn (Arterne af Slægten Desmosoma), snart sker den stødvis og med en overordentlig Hurtighed. Denne Slags Bevægelse er imidlertid ikke meget vedholdende og sker kun for med Hurtighed at komme fra et til et andet Sted paa Havbunden. Naar denne Hensigt er opnaaet bevæge de sig ved Hjælp af de forreste Thoraxfødder, der ere virkelige Gangfødder, omkring paa Isopodernes sædvanlige Vis.

Foruden den allerede omtalte af min Fader opdagede *Munnopsis typica* er ikke mindre end 9 herhen hørende Former mig bekjendt, som jeg har troet at burde fordele paa 4 Slægter. Alle disse ere fangede i Christianiafjorden, dels ganske i Nærheden af Christiania, dels ved Drøbak 4 Mile derfra. Man vil allerede heraf kunne slutte, at de her opførte Former sikkert udgjør den mindste Del af de ved vore vidtstrakte Kyster forekommende, og at en flittig Brug af det fine Net ogsaa paa større Dybder vist-

¹ Forhandlinger i Videnskabs-Selskabet i Christiania for 1860, pag. 84.

nok vil bringe for Lyset mange andre interessante herhen hørende Former.

Vi ville foreløbig characterisere den her omhandlede Gruppe af Isopoder paa følgende Maade.

Isopoda remigantia.

Corpus divisiones ostendit duas plus minusve distinctas, anteriorem capite et segmentis 4 anterioribus thoracis, posteriorem segmentis sequentibus tribus thoracis et abdomine compositam. Inter ambas constrictio adest plerumque perspicua. Abdomen segmento unico supra convexo constans. Oculi nulli. Antennæ inæquales, superiores vel interiores parvæ in superficie dorsali capitis sitæ supra inferiores, articulo basali magno et laminari, inferiores vel exteriores plerumque valde elongatæ, pedunculo 5articulato, articulis 3 primis brevissimis, ultimis duobus elongatis, flagello multiarticulato. Maxillipedes laminares partes orales fere omnino obtegentes extus ad basin lamina magna instructæ, 6articulatæ, articulis ultimis duobus chelam efficientibus plus minusve completam. Pedes primi paris ceteris plerumque breviores imperfecte prehensiles; paria sequentia 3 ambulatoria sæpiusque valde elongata. Pedum paria 3 ultima ceteris valde dissimilia, natatoria, articulis plerumque ultimis plus minusve dilatatis et foliaceis setis vel aculeis marginalibus longis ornatis. Pedum abdominalium vel branchiarum 3 paria operculo unico magno obtecta. Appendices caudales plerumque breves sive simplices sive biramosæ. Motus animalis bifarius, sive modo consveto Isopodum gressorius, sive natatorius, pedibus posterioribus thoracis animal velociter retro propellentibus. Ova et embryones in marsupio ventrali laminis magnis ex segmentis 4 anterioribus thoracis prodeuntibus formato inclusa portantur.

Nedenfor meddeles Slægts- og Artsdiagnoser af samtlige herhen hørende af mig iagttagne Former samt over en nær Munna staaende Isopode, der vistnok ikke kan henføres under den her omhandlede Gruppe, men som jeg dog har troet ved denne Leilighed at burde nærmere omtale, da den synes at danne et Slags

Bindeled mellem den Gruppe, hvortil den ovennævnte Krøyerske Slægt hører og den nærværende.

1. *Eurycope*¹ nov. gen.

Corpus depressum, supra visum subovatum, antice et postice fere æqualiter attenuatum. Caput mediocre inter antennas aliquantum productum sæpiusqve in processum excurrens rostriformem. Segmenta thoracica 4 anteriora subæqualia, brevia, supra excavata, 3 posteriora supra convexa, magna anterioribus non angustiora.² Segmentum abdominale sat magnum latius quam longius ad apicem obtuse rotundatum. Antennæ inferiores tenuissimæ et valde elongatæ corporis longitudinem ter quaterve superantes, flagello pedunculo longiore. Mandibulæ robustæ ad apicem in dentes 4 divisæ, supra eosdem serie setarum rigidarum et dein processu molari magno et crasso instructæ; palpus mandibularis sat magnus, 3 articulatus, articulo ultimo ad basin incrassato et unguis instar curvato. Pedes primi paris ceteris multo breviores, angustati, articulo ultimo in ungvem brevem et crassum transformato; paria sequentia 3 subæqualia valde elongata ungvæ instructa longo terminali. Pedum paria 3 posteriora omnia distincte natatoria, articulo penultimo et antepenultimo valde dilatatis et compressis setis marginalibus numerosis subtiliter plumosis ornatis, ultimo angustato et styliformi. Operculum abdominale subpentagonale angulis rotundatis segmento abdominali multo minus. Appendices caudales breves, biramosæ, ramis uniarticulatis. Superficies corporis dorsalis lævis nitidaqve obscurius quam ventralis colorata. Motus natatorius saltibus efficitur velocissimis.

Jeg har stillet nærværende Slægt i Spidsen som den mest typiske, hos hvem de bagre Thoraxfødders aareformige Bygning er tydeligst og stærkest udpræget. Man vil hos de følgende Slægter finde en gradvis Tilbagegang i disse Fødders Udvikling, saa at man hos den sidst opførte Slægt (*Macrostylis*) knapt i dem er-

¹ Nomen ex εὐρύς: latus et κόπη: remus compositum.

² Herved adskiller denne Slægt sig blandt andet mærkeligt fra *Sl. Muñopsis*, hos hvem disse Segmenter just ere udmærkede ved sin i Forhold til Forkroppen usædvanlig pludselige Smalhed.

kjender deres Natur af Svømmeredskaber. Tre sikkert forskellige Arter af den her omhandlede Slægt ere mig bekjendte, hvoraf den ene (*E. cornuta*) naar en betydeligere Størrelse end nogen af de øvrige af mig iagttagne herhen hørende Former, uden dog paa langt nær i denne Henseende at kunne maale sig med *Munnopsis typica*, der maa ansees som en sand Kjæmpeform i nærværende Gruppe.

1. *Eurycope cornuta* nov. sp.

Corpus supra visum elongato-ovatum, latitudine maxima dimidiam longitudinem non assequente. Caput antice intra antenas rostrum format distinctum et acuminatum quamquam brevem articulum basalem antennarum superiorum non superans. Segmentorum omnium partes laterales in processus acuminatos antice vergentes productæ. Segmentum abdominale maximum marginibus æqualiter arcuatis lævibusque. Antennæ superiores in adultibus divisione anteriore corporis (capite et segmentis 4 anterioribus thoracicis) longiores, flagello articulis numerosis brevissimis composito; inferiorum pedunculus corporis longitudinem paullo superans, articulo penultimo ad apicem et in medio marginis interioris spina valida armato, flagellum duplam circiter pedunculi assequens longitudinem, articulis 80—100 compositum. Lamina maxillipedum externa versus apicem dilatata et emarginata utrinque acute producta. Pedum 1^{mi} paris articulus penultimus antepenultimo multo brevior; paria sequentia 3 corporis longitudinem superantia, articulo penultimo et antepenultimo subæqualibus margine interno dense spinuloso. Pedum 3 posteriorum articulus ultimus vel unguis terminalis brevissimus ne tertiam quidem articuli antecedentis attingens longitudinem. Operculum abdominale in medio distincte carinatum. Appendicum caudalium ramus exterior interiore paullo brevior. Color in superficie dorsali fuscus vel fusco-violaceus, versus margines segmentorum saturatior, in ventrali albidus. Longit. circit. 3½^{mm}.

Habitat rarissima in fretu Drøbakiensi profunditate 50—60 orgyarum.

2. *Eurycope Phalangium*, nov. sp.

Corpus feminæ adultæ quam in specie antecedente latius, latitudine maxima dimidiam longitudinem superante. Caput breve antice in medio in processum magnum rostriformem ad apicem obtusum articulum 2dum antennarum superiorum superantem excurrens. Segmenta thoracica 4 anteriora processibus lateralibus ut in specie antecedente acuminatis instructa; posteriora vero inermia, segmento penultimo et antepenultimo minus distincte junctis. Segmentum abdominale duplo fere latius quam longius in lateribus setis brevibus obsitum. Antennæ superiores reflexæ segmentum thoracicum 3tium parum superantes, flagello pauciar-ticulato; exteriores valde elongatæ, tenuissimæ, pedunculo duplam fere corporis assequente longitudinem quam flagello parum brevior. Lamina maxillipedum externa antice in processum acuminatum exserta, margine externo convexo. Pedum primi paris articulus penultimus et antepenultimus subæquales; pedes parium sequentium 3 perlongi et angustati fere filiformes duplam corporis longitudinem superantes, articulo penultimo antepenultimo longiore setis et spinulis omnino destituto. Articulus ultimus pedum 3 parium posteriorum articulo antecedente longior lanceolatus. Rami appendicum caudalium ejusdem circiter longitudinis. Color fere ut in *E. cornuta* sed dilutior. Longit. fem. adult. vix 2^{mm}.

Habitat sat frequens in fretu Drøbakiensi in fundo argillaceo profundate 40—60 orgyorum, nec non quamquam rarior in sinu Christianiensi profunditate 30 orgyiarum.

3. *Eurycope mutica*, nov. sp.

Corporis forma fere ut in antecedente. Caput vero antice non acute productum sed obtuse rotundatum. Partes laterales segmentorum omnium obtusæ. Segmentum thoracis penultimum et antepenultimum distincta; abdominale ut in specie antecedente setis brevibus marginalibus instructum. Antennæ superiores reflexæ segmentum 3tium thoracicum vix superantes articulis modo 9 compositæ. Antennarum inferiorum pedunculus corpore brevior, flagellum triplam fere pedunculi attingens longitudinem. Lamina maxillipedum externa brevissima ad apicem dilatata et truncata.

Pedum primi paris articulus penultimus antepenultimo brevior; paria sequentia 3 corporis circiter longitudinis, articulo penultimo quam antepenultimo paullo brevior, ungue terminali longo et curvato. Parium posteriorum 3 articulus ultimus penultimo vix brevior, styliformis. Appendicum caudalium ramus exterior interiore fere duplo minor. Color in superficie dorsali obscure fusconigricans versus margines segmentorum saturatior. Longit. fem. adult. circit. $1\frac{1}{3}$ mm.

Habitat rarissima in sinu Christianiensi profunditate 30 orgy- arum, in fretu Drøbakiensi prof. 40—60 orgy- arum.

2. *Mesostenus*,¹ nov. gen.

Corpus vix depressum, supra visum subpyriforme, postice attenuatum. Divisio anterior corporis a posteriore constrictione profunda disjuncta ubiqve fere ejusdem latitudinis. Caput magnum et latum antice truncatum nullum rostrum formans. Segmenta thoracica 4 anteriora brevia supra excavata processibus lateralibus antice vergentibus instructa; sequentia 3 magna supra convexa processibus lateralibus destituta; antepenultimum segmentis anterioribus vix angustius postice profunde emarginatum. Segmentum abdominale anguste triangulare apice acuminato. Antennæ superiores breves, flagello pauciarticulato; inferiores corporis longitudinem excedentes, flagello multiarticulato. Mandibulæ breves et robustæ ad apicem indivisæ crista instructæ in latere exteriori distincta oblique transversa, processu molari angusto aculeis paucis setiformibus armato; palpo mandibulari sive parvo triarticulato, sive nullo. Pedes primi paris fere ut in genere antecedente: secundi paris ceteris dissimiles et structura plerumqve robustiore; paria sequentia 2 subæqualia sæpuiqve valde elongata. Pedum thoracicorum posteriorum paria anteriora 2 fere ut in Eurycope, articulo inprimis antepenultimo valde dilatato setisqve marginalibus subtiliter plumosis ornato, ultimo ungviformi; par ultimum vero antecedentibus dissimile, longum et angustatum articulis vix dilatatis, ungue armatum terminali perlongo et curvato. Operculum abdominale magnum abdomen infra fere omnino obtegens

¹ Μεσοστενος: medio angustus.

crista mediana et setis numerosis marginalibus instructum. Appendices caudales abdomini appressæ simplices, biarticulatæ, articulo basali magno et laminari setis instructo marginalibus plumosis. Motus natatorius ut in Eurycope saltatorius, velocissimus.

Denne Slægt staar vistnok i enkelte Henseender temmelig nær foregaaende, men viser dog ikke saa ganske faa væsentlige Afvigelser saavel i sin ydre Kropsform som i de anatomiske Detailler. Af disse sidste fortjener at fremhæves Mandiblernes ulige Bygning; den Omstændighed, at 2det Par Thoraxfødder, der hos foregaaende Slægt var fuldkommen af samme Bygning som de 2 følgende Par, her derimod have et fra disse meget forskjelligt Udseende; at af de 3 bageste Par Thoraxfødder alene de 2 forreste vise den for foregaaende Slægt eiendommelige stærkt udprægede aareformige Bygning, medens det bageste Par ved sin tyndere og mere langstrakte Form snarere synes at ligne de forreste egentlige Gangfødder; endelig Caudalvedhængenes ulige Bygning. Hos den ene af de 2 herhen hørende Arter, *M. longicornis*, der er temmelig almindelig i Fjorden ind ved Christiania, har jeg ofte iagttaget den eiendommelige ved Hjælp af Aarefødderne bevirkede retrograde Bevægelse. Den sker som hos foregaaende Slægt med en overordentlig Hurtighed og stødvis eller i lange Spring.

1. *Mesostenus longicornis*, nov. sp.

Superficies corporis dorsalis lævis. Caput segmentis sequentibus vix angustius, antice fere ad lineam rectam truncatum. Segmentum abdominale antecedentibus 2 junctis vix longius prope apicem utrinque angulatum. Antennæ superiores ad medium articuli penultimi peduncularis inferiorum extensæ articulis circiter 10 compositæ; inferiores perlongæ et angustatæ corpore fere triplo longiores flagello quam pedunculo paullo brevior articulis 30—40 composito, articulo pedunculari ultimo duplam fere penultimi assequente longitudinem. Mandibulæ palpigeræ. Pedum primi paris articulus penultimus et antepenultimus subæquales; 2di paris sequentibus multo breviores, spinis instructi ad marginem præsertim interiorem numerosis brevibus non fasciculatis, articulo ulti-

mo in ungvem magnum transformato. Paria sequentia 2 subnuda, longissima et tenuissima corpore fere duplo longiora ungue instructa terminali longo et curvato. Pedum natatoriorum parium anteriorum duorum articulus penultimus antepenultimo brevior et ut ille setis numerosissimis marginalibus ornatus; articulus ultimus vel unguis terminalis magnus, articulo antecedente vix brevior. Appendicum caudalium articulus ultimus distinctus elongato-quadrangularis. Color pallide griseo-albidus. Longit. fem. adult. fere 3^{mm}.

Habitat sat frequens in sinu Christianiensi profunditate 30—50 orgyrum.

2. *Mesostenus hirsutus*, nov. sp.

Divisio anterior corporis quam in antecedente magis dilatata, superficie dorsali setis numerosis sat longis obsita serieque duplici aculeorum brevium prope lineam medianam armata; processus laterales longi et acuminati. Margo capitis anterior leviter convexus. Segmentum abdominale antecedentibus duobus junctis longius postice valde attenuatum. Antennæ superiores perbreves articulos 3 basales exteriorum parum superantes articulis modo 5 compositæ, 1mo extus in processum laminarum biangulatum producto. Antennæ inferiores quam in *M. longicorni* multo breviores et robustiores ne duplam quidem corporis longitudinem assequentes, articulis peduncularibus duobus ultimis subæqualibus, flagello quam pedunculo paullo longiore articulis 12—16 composito. Mandibulæ palpo omnino destitutæ processu molari minimo. Pedum primi paris articulus penultimus antepenultimo sesqui longior; secundi paris robustissimi spinis longis fasciculatis instructi, articulo imprimis secundo valde incrassato, ultimo brevi, lineari minimeque ungviformi setis pluribus apicalibus ornato; paria sequentia 2 angustata antecedente vix longiora, articulo ultimo ut in illo lineari apice setifero. Pedum 5ti et 6ti paris articulus antepenultimus penultimo vix longior quam in specie antecedente minus dilatatus setisque paucioribus ornatus. Appendicum caudalium articulus ultimus rudimentaris tuberculum modo formans minimum ad an-

gulum antecedentis externum. Color griseo-albidus. Longit. circit. 2^{mm}.

Habitat rarissimus in sinu Christianiensi profunditate 30 or-gyarum.

3. *Desmosoma*,¹ nov. gen.

Corpus longum et angustatum, segmentis constrictionibus ple-rumque profundis disjunctis. Divisiones ambo corporis distinctæ. Caput parvum ad basin antennarum utrinque leviter emarginatum, margine frontali aliquantum producto et obtuse rotundato. Seg-menta thoracica 4 anteriora brevia et subæqualia supra vix ex-cavata; posteriora plerumque magna et laminaria. Segmentum abdominale parvum ad apicem obtusum. Antennæ prope latera capitis insertæ, superiores parvæ articulis duobus basalibus ceteris majoribus, inferiores corpore multo breviores in femina tenues, in mare vero robustissimæ articulis imprimis flagelli valde incre-satis setisque numerosis brevibus et fasciculatis ornatis. Mandi-bulæ breves et crassæ ad apicem in dentes plures divisæ et supra eundem serie setarum sat longarum instructæ processu molari tenui et laminari apice obtuse rotundato pilis subtilissimis dense obsito; palpus mandibularis plerumque adest 3articulatus, articulo ultimo spina sat longa et ungviformi terminato. Pedes primi pa-ris ceteris parum breviores sæpiusque structura robustiore, arti-culo ultimo in ungvem sat magnum transformato. Paria sequentia 3 subæqualia, sat brevia et robusta, articulis ad extremitatem aliquantum incrassatis, penultimo et antepenultimo serie duplice spinarum versus basin longitudine decrescentibus armatis, ultimo ungvem formante brevem. Paria 3 posteriora antecedentibus lon-giora, natatoria, articulo basali magno et crasso, penultimo et antepenultimo compressis parum vero dilatatis spinis marginalibus longis et compressis minime vero plumosis ornatis, ultimo angu-stato et styliformi apice setifero. Operculum abdominale magnum non carinatum pilis brevibus marginalibus sparsim obsitum. Ap-pendices caudales simplices biarticulatæ, articulo ultimo majore.

¹ Nomen e δεσμός: catena σώμα: corpus formatum.

Color animalis pallidus. Motus natatorius non ut in generibus antecedentibus saltatorius sed continuus.

De til denne Slægt hørende Arter vise flere meget betydelige Afvigelser fra de ovenfor omtalte, saa at det ikke er urimeligt, at man, naar vort Kjendskab til nærværende Isopodegruppe bliver tilstrækkeligt udvidet, vil finde det rigtigt at afsondre dem under en egen Familie. Kropsformen er her i Modsætning til hines tynd og langstrakt, og Segmenterne, især de bageste, særdeles skarpt afsatte fra hinanden med meget smale intermediære Forbindelser. Det eiendommelige kjædeformige Udseende, som det hele Legeme herved erholder har foranlediget Slægtsbenævnelser Desmosoma. Antennerne og de forreste Thoraxfødder have ikke den for de foregaaende Slægter eiendommelige stærkt forlængede Form, men ere i Forhold til Kroppens Længde temmelig korte og robuste. Derimod ere de bagre Fodpar, der hos hine just netop udmærkede sig ved sin korte og undersætsige Bygning, her stærkt forlængede og de ydre Led kun svagt udvidede, skjøndt de endnu ved sin stærkt sammentrykte Form tydelig nok give disse Fødder Udseendet af vel udprægede Svømmeorganer. Endelig findes istedetfor de zirligt cilierede Svømmebørster, der pryde disse Fødder hos Slægterne Eurycope og Mesostenus, her kun en Del eiendommelige stærkt sammentrykte ved Roden tyndere pladeformige Pigge, der vel ogsaa her have en lignende Function. I Overeensstemmelse med denne Aareføddernes forskellige Bygning vil man ogsaa finde, at den ved Hjælp af disse bevirkede retrograde Bevægelse er temmelig ulig samme hos de 2 ovennævnte Slægter. Den er idethele langt mindre kraftig og sker ikke stødvis, men med en jevn Fart igjennem Vandet. Ogsaa de 3 herhen hørende Arter vise meget distincte Artskjendemerker, hvorved man allerede ved første Øiekast let kan adskille dem fra hinanden.

1. *Desmosoma lineare*, nov. sp.

Corpus lineare ubiqve fere ejusdem latitudinis quinqvies fere longius quam latius, segmentis thoracicis 4 anterioribus processibus lateralibus antice vergentibus in mare præsertim longis et acuminatis

instructis. Segmenta 3 ultima thoracica juncta divisione antica corporis longiora, magna quadrangularia, antepenultimo antice utrinque angulum formante acuminatum. Segmentum abdominale fere æque latum ac longum postice obtuse rotundatum. Antennæ superiores 6 articulatae articulum penultimum peduncularem inferiorum aliquantum superantes; inferiores divisionem anticam corporis longitudine æquantes, flagello 12 articulo. Mandibulæ palpo præditæ. Pedes 1mi paris ceteris vix robustiores, sparsim pilosi; paria sequentia 3 sat robusta divisione antica corporis vix longiora, articulo penultimo et antepenultimo spinis numerosissimis sat longis armatis. Pedum parium 3 posteriorum articulus penultimus antepenultimo fere duplo brevior, sat dilatatus, ultimus styliformis setis 3 longis et aculeo brevissimo terminatur. Appendices caudales segmento abdominali parum breviores. Color albidus. Longit. fere 3^{mm}.

Habitat non infreqvens in sinu Christianiensi profunditate 30—50 orgyrum.

2. *Desmosoma armatum*, nov. sp.

Corpus quam in specie antecedente minus elongatum, divisione antica quam postica latiore, segmento thoracico primo processu sat longo et acuminato antice vergente armato, ceteris vero obtusis. Segmenta thoracica 3 ultima juncta divisione antica corporis breviora, antepenultimo antice minime angulato. Segmentum abdominale duplo fere longius quam latius prope apicem utrinque angulatum. Antennæ superiores articulum penultimum peduncularem inferiorum vix superantes articulis 5 compositæ; inferiores divisione antica corporis breviores, flagello 7 articulo. Mandibulæ palpigeræ. Pedes 1mi paris robustissimi fere subcheliformes, articulis valde incrassatis spinisque validis armatis. Paria sequentia 3 multo debiliora divisione antica corporis longiora articulis ultimis spinis quam in *D. lineari* paucioribus armatis. Pedum parium 3 posteriorum articulus penultimus angustior, ultimus setis 4 æqualibus terminatus. Appendices caudales segmento abdominali fere duplo breviores. Color ut in antecedente; intestini vero contenta sæpius læte fulvo colorata. Longit. parum supra 1½^{mm}.

Habitat in sinu Christianiensi sed rarius quam antecedens profunditate 30 orgyrum.

3. *Desmosoma aculeatum*, nov. sp.

Divisio antica corporis sat dilatata, subovata, latitudine maxima in medio sita, postica valde attenuata segmentis constrictionibus profundis disjunctis. Segmentum abdominale sat magnum ad basin constrictum versus medium dilatatum apice obtuso. Segmenta omnia aculeis brevibus marginalibus dense obsita. Antennæ superiores articulis 4 primis peduncularibus inferiorum junctis breviores articulis modo 4 ultimis duobus indistincte sejunctis compositæ; inferiores divisione antica corporis longiores, tenuissimæ, articulo ultimo pedunculi penultimo fere duplo longiore, flagello 8articulato. Mandibulæ palpo carentes dentibus apicalibus quam in speciebus ceteris paucioribus. Pedes 1mi paris mediocres spinis armati nonnullis sat longis. Paria sequentia 3 angustata divisione corporis antica longiora. Pedum parium 3 posteriorum articulus penultimus sat angustatus antepenultimo parum brevior; ultimus setis 3 sat longis terminatur. Appendices caudales brevissimæ. Color griseo-albidus. Longit. circit. 2^{mm}.

Habitat rarissimum in sinu Christianiensi profunditate 15—20 orgyrum.

4. *Macrostylis*,¹ nov gen.

Corpus angustatum postice attenuatum. Caput sat magnum, margine frontali inter antennis producto et obtuse rotundato. Segmenta 2 anteriora thoracica brevia subæqualia, sequentia 2 illis multo majora præsertim vero segmentum 3tium; quartum postice abrupte terminatum processibus lateralibus armatum acuminatis postice vergentibus. Segmenta 3 ultima thoracica subæqualia constrictionibus profundis disjunctis processibusque instructis lateralibus postice vergentibus et acuminatis. Segmentum abdominale magnum in medio tumefactum apice obtuse acuminato. Antennæ superiores brevissimæ articulis paucis versus apicem gradatim decrescentibus compositæ; inferiores sat elongatæ flagello quam pedunculo breviora. Mandibulæ palpo carentes ad

¹ Nomen e μακρὸς: longus et στύλις: stylus compositum.

apicem in dentes plures divisæ, processu molari fasciculo densissimo pilorum instructo. Maxillipedum articuli ultimi 2 brevissimi et rudimentares. Pedum paria 2 anteriora structura simili, brevia et crassa ungue instructa terminali sat forti; 3tium par antecessoribus multo majus robustissimum, articulis dilatatis spinisque marginis interioris armatis longis et fortibus, ultimo ungvem formante magnum et robustum. Pedes 4ti paris ceteris multo minores et debiliores articulo ultimo brevi minimeqve ungviformi setis 2 apicalibus instructo. Pedum paria 3 posteriora angustata, posteriora versus longitudine crescentia, articulis vix dilatatis, ultimo setis 2 inæqualibus terminato; eorum structura ad natandum parum apta esse videtur. Operculum abdominale magnum abdomen infra fere omnino obtegens crista instructum mediana setisque brevibus marginalibus. Appendices caudales perlongæ et angustatæ, simplices, biarticulatæ, articulo ultimo brevi.

De bagre Thoraxfødders tynde og spinkle Bygning synes hos denne Slægt kun lidet at gjøre disse Organer skikkede til Svømning. Ved at sammenligne den med en af de mere typiske Slægter, f. Ex. Sl. Eurycope, skulde man derfor neppe finde begges Plads i en og samme Gruppe berettiget, hvis man ikke allerede i de ovennævnte Slægter havde seet en Række af Overgangsformer, hos hvem disse Organers characteristiske aareformige Bygning mere og mere er skredet tilbage i sin Udvikling. Endnu ere imidlertid disse Fødder af en fra de forrige saa forskjellig Bygning, at man ikke egentlig kan kalde dem virkelige Gangfødder, men snarere forkumrede Aarefødder. I de fleste øvrige Henseender slutter denne Slægt sig nøie til de foregaaende og navnlig til Slægten Desmosoma, med hvem den ogsaa i sin ydre Habitus viser stor Lighed. Characteristisk for Slægten er foruden den allerede omtalte Bygning af de bagre Thoraxfødder blandt andet det ulige Forhold af de 4 første Thoraxsegmenter, samt de til disse hørende Fødders meget forskjellige Bygning; navnlig er det 3die Par udmærket ved sin i Forhold til de øvrige usædvanlig stærke Udvikling og undersætsige Form, der synes at gjøre det mere skikket til et Slags Gribeorganer end til Gangfødder.

De enormt forlængede og tynde Caudalvedhæng har foranlediget Slægtsbenævnelser. Slægten indeholder kun en eneste Art, der synes at være overordentlig sjelden.

1. *Macrostylis spinifera*, nov. sp.

Caput segmenta 2 anteriora thoracica longitudine æqvans. Segmenta 2 ultima thoracica spina armata ventrali validissima retro curvata. Abdomen segmentis 3 ultimis thoracis junctis longitudine æqvale prope apicem utrinque angulatum. Antennæ superiores 4articulatæ articulis 3 basalibus inferiorum junctis breviores appendice membranacea brevi terminatæ; inferiores divisione antica corporis longiores, flagello 7articulato. Appendices caudales segmento abdominali longiores. Color albidus. Longit. circit. $1\frac{1}{2}$ mm.

Habitat rarissima in sinu Christianiensi profunditate 15—20 orgyrum. Specimina solummodo 2 feminina ovifera accepi.

Pleuracantha,¹ novum Isopodum genus prope Munnam.

Corpus anticum (caput et thorax) valde dilatatum et depressum, segmentis 4 anterioribus lateraliter angulatis et spiniferis, posterioribus 3 antecedentibus multo angustioribus, partibus lateralibus obtusis posticeque vergentibus. Caput sat parvum, subpentagonale antice in medio acute productum. Oculi nulli. Abdomen segmento unico magno ad basin constricto apice obtuse acuminato constans. Antennæ mediocres, subæqvales valde flexuosæ, pedunculo superiorum bi-, exteriorum 7articulato. Mandibulæ attenuatæ, apice oblique truncato inque dentes 4 diviso, processu molari omnino nullo; palpus mandibularis minimus indistincte biarticulatus dentibus 2 et setis 2 intermediis terminatus. Maxilipedum articuli ultimi 2 elongati nullam chelam formantes. Pedes 1mi paris robustissimæ, subcheliformes, articulis ultimis valde incrassatis, ungue terminali forti ad basin dentibus nonnullis validis armato. Pedes sequentes sat longi, omnes structura æquali, posteriora versus parum longitudine crescentes; ungue instructi longo terminali. Operculum abdominale magnum apice acute productum.

¹ Nomen e *πλευρά*: latus et *ακανθα*: spina compositum.

Appendices caudales brevissimæ parum extra marginem segmenti abdominalis prominentes, biramose, ramis inæqualibus, uniarticulatis.

Jeg har, som anført, kun omtalt nærværende Slægt paa dette Sted for at anskueliggjøre Forholdet mellem den ovenfor omhandlede Gruppe og de mere typiske Isopoder. Man vil snart se, at nærværende Isopodeform tilhører en ganske forskjellig Gruppe og i flere Henseender nærmer sig til den Krøyerske Slægt Munna, fra hvem den dog afviger ved flere saa væsentlige Characterer, at dens Opstilling som en egen Slægt bliver aldeles nødvendig. Af disse maa især fremhæves den fuldstændige Mangel af Øine, der hos Munna just netop har opnaaet en større Udvikling end hos de fleste øvrige Isopoder. Ved denne Character slutter den sig nærmere til de ovenfor omtalte Slægter, medens den ved andre (f. Ex. Antennernes og Føddernes Bygning) synes endnu mere end Munna at nærme sig til de mere normale Isopoder. Jeg har af denne Slægt kun iagttaget en eneste Art, der ikke er ualmindelig i Fjorden ind ved Christiania paa 10—15 Favnes Dyb. I sine Bevægelser er den meget træg og er vel som Følge heraf ofte saa tæt besat med Dynd og Smuds, at den uagtet Kroppens intensive rødlige Farve bliver meget vanskelig at opdage. Den hører til de mindste af kjendte Isopoder, da Kroppen neppe overskrider $1\frac{1}{2}$ mm Længde.

1. *Pleuracantha rubicunda*, nov. sp.

Segmentum 1^{mum} thoracicum antice profunde emarginatum processibus lateralibus acuminatis antice vergentibus instructum; sequentia 3 utrinque in spinam excurrentia fortem obtuse terminatum; spinæ omnes in directiones diversas radiantes. Antennæ superiores inferioribus paullo breviores, flagello pedunculi fere longitudinis, 5articulato, articulo ultimo sine fine in appendicem longam membranaceam excurrente. Antennæ inferiores duplo geniculatæ, flagello quam pedunculo fere duplo brevior articulis 7 composito. Appendicum caudalium ramus exterior interiore multo et brevior et angustior. Color læte rubicundus. Longit. fem. adult. circit. $1\frac{1}{2}$ mm.

Habitat non infreqvens in sinu Christianiensi profunditate
10—15 orgyrum.

Hr. C. Boeck foreviste et af Lensmand Walsøe inventeret Apparat til at optage Planter og Dyr af Havbunden.

Den 18de December. Almindeligt Møde.

Hr. Caspari talte om den liturgiske Brug af det græske Sprog i Orienten.

Hr. Holmboe foredrog, som Commentar til to mærkelige Steder i Eyrbyggjasaga, Følgende:

Eyrbyggja-Saga indeholder Beretninger om de ældste Beboere af de Egne paa Island, som kaldtes Eyrasveit, Aptaffjord og Breidavik, i Tidsrummet fra den sidste Deel af det 9de indtil de første Aar af det 11te Aarhundrede, altsaa i Hedendommens Dage. Denne Saga indeholder om Skikke og Sæder i denne Periode en og anden Enkelthed, som ikke omtales andensteds, og som er saameget kjærkomnere for Historikeren, som Sagaskriverne i Almindelighed kun skjænke Hedendommen liden Opmærksomhed. I det 10de Aarh. boede i hiin Egn en Mand ved Navn Thorolf, med Tilnavn Bægifot, saakaldet fordi han haltede som Følge af et i Ungdommen i en Tvekamp erholdt Saar. Han var en vredagtig, trættekjær og voldsom Mand. Da han en Aften kom hjem fra en Reise, gik han ind og satte sig i sit Høisæde uden at tale til Nogen, og blev siddende der, efterat Husets øvrige Folk vare gangne til Hvile. Om Morgenen, da man kom ind, sad han der fremdeles og var død. Hans Søn Avnkel, som boede paa en anden Gaard, blev hentet, og efterat have advaret Folk om ikke at træde frem for den Døde, førend Forberedelserne til at tage ham ud vare fuldendte, svøbte han et Klæde om hans Hoved og stilledede og pyntede ham efter Sædvane. Derefter lod han Væggen bag hans Ryg gjennembryde og bragte ham ud derigjennem.¹

¹ „Sifan sveipadi hann klædi um höfot Þorolls oc bió um hann epter sidvana.